

РЕШЕНИЕ

№ 3195

гр. София, 11.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 11.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **4172** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, с вх. на АССГ № 14914/ 28. 04. 2021 г., поправена с молба от 14. 06. 2021 г., депозирана от Т. И. Д. от [населено място] чрез адв. Б. И., срещу Столична община, с която се моли за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 50 000 /петдесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в периода от 2000 г. до датата на подаване на исковата молба, изразяващи се в невъзможност на ищцата и нейното семейство да ползват и да се разпореждат с поземлен имот, представляващ земеделска земя с площ от 4016 кв. м., с адрес на поземления имот [населено място], район "К. село", местност "С." с идентификатор 68134.1111.495 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-50/ 02. 11. 2011 г. на Изпълнителния директор на АГКК, съгласно издадена скица № 15-947115-18.10. 2019 г. Твърди се, че посочената невъзможност за ползване и разпореждане с имота е вследствие на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, изразяващо се в непредприемане на мерки от администрацията на общината и служителите на съответните отдели „Околна среда“ и „Архитектура и благоустройство“, неизвършване на проверки през годините, неупражнен контрол по повод заблатьяването на имота и неговото замърсяване, неизработването на технически

проект за вертикално планиране, който се изработва след одобряване на застроителен и регулационен план на местността след неговото трасиране. Претендира се сумата от 50 000 /петдесет хиляди/ лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

В съдебното заседание ищцата се представлява от адв. И., която поддържа исковата молба и моли същата да бъде уважена.

Ответникът – Столична община чрез своя процесуален представител оспорва основателността на иска.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за недоказаност на исковата претенция.

Административен съд – София град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Ищцата, в качеството ѝ на наследник на И. И. Д., е собственик на имот, представляващ земеделска земя с площ от 4016 кв.м. - ливада, с адрес на поземления имот в [населено място], район „К. село“, местност „С.“ с идентификатор 68134.1111.495 по КККР, одобрен със Заповед № РД-18-50/ 02. 11. 2011 г. на изпълнителния директор на АГКК, съгласно издадена скица № 15-947115/ 18. 10. 2019 г.

Имотът е възстановен с решение на поземлена комисия „О. купел“ от 01. 09. 1998 г., под № 6 – ливада от 4017 кв. м., имот № 012016 по картата на землището, местност „С.“.

За периода от 2000 до завеждането на исковата молба ищцата и нейните наследодатели не са могли да ползват имота по предназначение, нито да го отдават под наем или да го продадат на трети лица, тъй като същият бил силно замърсен и наводнен от река С., както и било установено насипване на земни маси от неизвестни лица.

За проблема със замърсяването бащата на ищцата е подавал сигнали и жалби до община „К. поляна“, Столична община, Фонд „Земеделие“ към МОСВ, но въпреки това проблемът останал нерешен.

През 1998 г. с писмо изх. № СА-94-001788/11. 11. 1998 г. община „К. поляна“ е отговорила на И. Д., че действително имотът е наводнен от незаконно насипани земни маси.

От РИОСВ - С. е изпратено писмо до кмета на район „К. поляна“ и общинското дружество [фирма], отдел „Земни маса“, изх. № Ж-92/11. 09. 2000 г., в което е поискано от кмета на район „К. поляна“ да бъде изпратена документацията във връзка с проблемите, изложени в жалбата и взетите мерки, касаещи процесния имот. РИОСВ - С. е извършила проверка на поделение 6444450, като е констатирано, че бетоновият възел и сондажният кладенец към поделението не се експлоатират.

Във връзка със заблатьяването на имота и използването като депо за строителни отпадъци, през 2014 г. И. по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „П.“ е издал на И. Д. удостоверение № 7 за категоризация на земеделски земи, като е констатирано, че теренът е напълно унищожен и не може да се ползва по предназначението му като земеделска земя.

С писмо № ТК 94-И-5/ 30. 05. 2000 г. главният архитект на С. е уведомил И. Д., че

проблемът може да бъде решен с изработването на технически проект за вертикално планиране, който се изработва след одобряването на застроителен и регулационен план на местността на неговото трасиране.

С писмо изх. № 94 И-265/8.11.2001 г. Столична община е уведомила бащата на ищцата, че проблемът за възстановяването и насипването на частните имоти, намиращи се в близост до река С., е от компетентността на собствениците и администрацията на район „К. поляна“.

За целта според Столична община е било необходимо да се изготви и съгласува проект, а изпълнението на рекултивацията е могло да се извърши от [фирма], което търговското дружество извършва - организация и прием в депа на земни маси от изкопите на [населено място].

След смъртта на баща си И. И. Д., ищцата подаде жалба от 27. 07. 2020 г. до Столична община, район „К. поляна“, отдел „Екология“, че при посещението си на 22. 07. 2020 г. е установила, че към натрупаните вече земни маси върху имота продължават да се изсипват значително ново количество земни маси, заедно с други боклуци, но същата не е получила отговор от административния орган.

По делото са назначени и изготвени съдебно-оценителна и съдебно-екологична експертиза.

В заключението на изготвената по делото съдебно-оценителна експертиза е посочено, че определянето на стойността на нанесените имуществени вреди с оглед на невъзможността имотът да бъде използван, отдаван под наем или продаден през процесния период от време, е съобразено с категорията на земята, получените средни добиви на сено от дка, средните цени на кг. сено, средните цени за отдаване под наем на ливади и средните цени на производствените разходи по години, реализирани в региона.

Посочено е, че при реколтиране от собственика за периода от 1999/ до 2021 г. нанесени имуществени вреди са в размер на 5680 лева, при отдаване под наем за периода от 1998 – до 2021 г. нанесените имуществени вреди са в размер на 4400.

Вещото лице е отразило още, че през процесния период от време – от неговото възстановяване през 1998 г. до завеждане на исковата молба в съда цената на земеделските земи ежегодно се е повишавала, поради което имуществени вреди не са произтекли.

Дало е заключение, че реалната цена на имота, ако той не беше замърсен, е 30000 лева, като реалната цена на имота към момента е разликата от реалната му пазарна цена и разходите за рекултивиране.

По делото е изготвена и съдебно-екологична експертиза, от чието заключение се установява, че за да може да се ползва процесният имот, е необходимо:

- районната администрация на район „К. поляна“ да изработи технически проект за вертикално планиране, като този проект се изработва след одобряване на застроителен регулационен план. Посочено е също, че през годините не е включвано изработване на застроителен и регулационен план за територията, на която попада процесният имот. Вертикална планировка също не се предвижда, а действа само ОУП от 2009 г.
- собственикът на процесния имот да изгради ограничителни съоръжения ограда, спазвайки ЗУТ и така да преустанови достъпа до имота.
- да изработи и съгласува проект за рекултивация.

При постановяването на своя съдебен акт съдът се довери на заключенията на приетите по делото експертизи, тъй като са изготвени от компетентни вещи лица и

отговарят в пълнота на поставените задачи.

По делото са разпитани и свидетелите Р. Б. и А. В., които сочат, че при посещенията им на имота са установили, че в същия има натрупани строителни материали, като до него няма достъп.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

В разпоредбата на чл. 203 от АПК е уредена възможността гражданите и юридическите лица да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Съгласно чл. 7 от ЗОДОВ иски за обезщетение се предявяват срещу органите по чл. 1 и чл. 2 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вреди. Пасивно легитимирани по тези иски са съответните държавни органи - юридически лица.

Налице е активна процесуална легитимация на ищката, в качеството ѝ на собственик на поземлен имот, представляващ земеделска земя с площ от 4016 кв. м., с адрес на поземления имот [населено място], район "К. село", местност "С." с идентификатор 68134.1111.495 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-50/ 02. 11. 2011 г. на Изпълнителния директор на АГКК, съгласно издадена скица № 15-947115-18.10. 2019 г. Искът е насочен срещу Столична община, която в конкретния случай е надлежният ответник, поради което искът е допустим.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Отговорността по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност само по отношение на деликвента и на причинната връзка - вредите трябва да са причинени при или по повод упражняване на административна дейност. Отклонения от общия състав на деликтната отговорност по отношение на противоправността, вината и вредите в ЗОДОВ не са уредени.

Отговорността на държавата по предвидения в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ред се реализира при кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт /т.е. акт, отменен по съответния административен или съдебен ред/, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. Липсата на който и да е от посочените три елемента на фактическия състав води до неоснователност на претенцията.

В конкретния случай е предявен иск за неимуществени вреди, настъпили в резултат на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, изразяващо се в непредприемане на мерки от администрацията на общината и служителите на съответните отдели „Околна среда“ и „Архитектура и благоустройство“, неизвършване на проверки през годините, неупражнен контрол по повод заблатьяването на имота и неговото замърсяване, неизработването на технически проект за вертикално планиране, който се изработва след одобряване на застроителен и регулационен план на местността след неговото трасиране.

Под действия и бездействия се разбират фактически действия и бездействия, които административният орган или длъжностните лица са длъжни да извършат по силата на нормативен акт. В този случай на задължение на административния орган, произтичащо пряко от закона, следва да съответства прогласено от същия нормативен акт субективно право на гражданин или организация, като двата елемента съставят регламентирано от този нормативен акт административно правоотношение. Следователно е необходимо наличие на такова административно правоотношение, при което да е налице защитимо от закона субективно право, което да може да бъде реализирано директно по силата на правна норма чрез съответстващо му действие от страна на административния орган, без да е необходимо издаване на индивидуален административен акт. Това са основните предпоставки, за да се установи налице ли е "бездействие" от страна на съответния административен орган и дължал ли е той определено действие. Под административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да се разбира тази дейност, която има подзаконов, управленски, властнически, публичен характер и е насочена към възникване на административно правоотношение между административния орган и съответното лице. Неоснователното бездействие на административен орган е неизпълнението на фактически действия, произтичащи от нормативен акт.

В конкретния случай обаче не се установи първата предпоставка по ЗОДОВ, а именно незаконосъобразно бездействие от страна на ответника.

От доказателствата по делото се установява, че ищцата е собственик на имот, който представлява земеделска земя. Съгласно чл. 3 от Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/ собствениците и ползвателите на земеделски земи са длъжни да ги опазват от ерозиране, замърсяване, засоляване, киселяване, заблацияване и други увреждания и да поддържат и повишават продуктивните им качества.

Следователно, задължение на собственика на имота е да го поддържа и да го загради в неговите граници, както и да го пази от посегателства.

В конкретния случай заблацияването на имота от река „С.“ е вследствие на натрупани земни маси без разрешение, което предизвиква струпване и частично подприщване на река С.. Посочено обстоятелство се установява от писмо с изх. № Ж-92/ 11. 09. 2002 г. от РИОСВ – [населено място]. В същото писмо е посочено и лицето, което според РИОСВ – [населено място] е извършило струпването на земните маси, като И. Д. е уведомен, че спрямо посоченото лице е издадено наказателно постановление, което е отменено по съдебен ред.

По делото не се установява наследодателят на ищцата да е предприел каквито и да било мерки за отстраняване на натрупаните земни маси и за друга защита на имота /например, чрез неговото ограждане/, което безспорно е било негово задължение, съгласно чл. 3 от ЗОЗЗ.

Действително, от наличните по делото доказателства се установява, че една от възможностите за възстановяване на терена е неговото рекултивиране. Това обаче не се извършва по инициатива на общината относно земеделски имоти – частна собственост.

Съгласно чл. 5, ал. 2 от Наредба № 26 от 02. 10. 1996 г. рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт рекултивацията на терените, собственост на юридическо или физическо лице, се извършва от собственика на земята.

По делото липсват доказателства собственикът на имота да е предприел каквито и да

било действия във връзка с рекултивирането на имота.

Безспорно се установи по делото, че по ОУП имотът представлява ливада и се води за залесяване, като теренът, в чиито граници попада имотът, е отреден за парк и същият се намира извън регулация. В случая с процесния недвижим имот вертикална планировка за местността С. не се предвижда. Не е налице и незаконосъобразно бездействие от страна на Столична община, въпреки липсата на изработен проект за вертикална планировка, тъй като се установява, че имотът е извън регулация, поради което не би могла да бъде изготвена и вертикална планировка, проектът за която придружава проекта за ПУП.

Следва да се посочи също, че урегулирането на процесния имот в конкретния случай е поставено в зависимост от волята на собственика му, като съгласно чл. 124а, ал. 5 от ЗУТ разрешение за изработване на проект за подробен устройствен план може да се даде от органите по ал. 1 - 4 и по искане и за сметка от заинтересувани лица - собственици на поземлени имоти, концесионери, лица, които имат право да строят в чужд имот по силата на закон, или други лица, определени в закон.

Поради това, настоящият съдебен състав приема, че липсва незаконосъобразно бездействие от страна на административен орган при Столична община, тъй като Столична община няма законоустановено задължение да полага грижи за чужд недвижим имот, който представлява земеделска земя.

С оглед на изложеното не е необходимо да се разглеждат другите две предпоставки за уважаване на иска - претърпяна вреда и пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната вреда.

Горните съображения мотивират настоящия съдебен състав да приеме, че искът е неоснователен, поради което същият следва да бъде отхвърлен.

Предвид изхода на делото и направеното искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от процесуалния представител на ответника, както и на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ и чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 143, ал. 4 от АПК, ищцата следва да бъде осъдена да заплати на Столична [община] сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 203 от АПК и чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ, Административен съд, С. град, Второ отделение, 29 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искова молба с вх. на АССГ № 14914/ 28. 04. 2021 г., поправена с молба от 14. 06. 2021 г., депозирана от Т. И. Д. от [населено място] срещу Столична община, с която се претендира заплащане на сумата от 50 000 /петдесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в периода от 2000 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Т. И. Д. да заплати на Областната администрация на област С., сумата от 100 /сто/ лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че

решението е изготвено.

СЪДИЯ: